

PHỤ LỤC
ĐỀ MINH HOẠ- KÌ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10
MÔN NGỮ VĂN

Thời gian làm bài: 120 phút

(Đề thi có 02 trang)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

(1) Công nghệ AI (trí tuệ nhân tạo) đang phát triển như vũ bão và có những bước đi nguy hiểm, có khả năng ảnh hưởng tiêu cực và đáng kể đến quyền con người, đặc biệt kể đến quyền riêng tư, quyền lao động, giá trị đạo đức và cả sự công bằng của con người. Điều này đòi hỏi phải có cách thức ứng phó nghiêm túc để bảo đảm sự phát triển bền vững và đúng đắn của nó.

[...]

(2) Sự phát triển của AI giúp nâng cao khả năng tự động hóa một số công việc truyền thống, là nguyên nhân sẽ khiến hàng triệu, thậm chí hàng trăm triệu người mất việc làm, đặc biệt là công việc lao động chân tay, ít hàm lượng tri thức. Năm 2017, nhà máy điện thoại di động Changying Precision Technology của Trung Quốc đã thay thế 90% lực lượng lao động con người bằng máy móc, giúp tăng năng suất 250% và giảm 8% lỗi vận hành và lỗi trên sản phẩm. Tương tự, Adidas đã và đang hướng tới xây dựng các nhà máy “chỉ có robot” để nâng cao hiệu quả...

(3) Như vậy, tăng trưởng kinh doanh sẽ không còn phụ thuộc vào lực lượng lao động con người, đặc biệt đối với lao động có kỹ năng trung bình. Đáng lo ngại hơn, khi công nghệ AI tiếp tục phát triển, nhiều công việc từng được coi là không thể tự động hóa thì cuối cùng cũng có thể bị thay thế bởi AI như Chat GPT, các trợ lý ảo AI như Siri, Cortana, Alexa và Google đang dần thay thế trợ lý con người, phiên, biên dịch viên. Khi AI ngày càng được ứng dụng vào các ngành nghề, có một thực tế là người nghèo sẽ càng nghèo hơn và người giàu sẽ càng giàu hơn.

(4) Ngoài ra, một trong những tác động lớn nhất của AI đến nhân quyền là nguy cơ vi phạm quyền riêng tư cá nhân. AI có khả năng thu thập và phân tích dữ liệu lớn (Bigdata) mà con người không thể làm được. Nó còn có thể tự động theo dõi và thu thập dữ liệu người dùng, thậm chí người bị vi phạm còn không hề hay biết. Các công nghệ AI mà chúng ta sử dụng hằng ngày như nhận diện khuôn mặt, sinh trắc vân tay đều có thể được sử dụng để thu thập thông tin cá nhân.

[...]

(5) Thông tin sau khi bị đánh cắp được phân loại, phân tích bằng AI trước khi đưa vào khai thác sử dụng cho các mục đích khác. Công nghệ AI đã giúp bên đánh cắp thông tin rút ngắn thời gian khai thác bởi con người không đủ khả năng xử lý một khối lượng thông tin khổng lồ trong một thời gian ngắn. Khi kết hợp các dữ liệu với nhau, thông tin bị đánh cắp có thể được dùng để phục vụ hoạt động tình báo (ở cấp độ quốc gia) hoặc đơn giản là tống tiền (ở cấp độ cá nhân).

[...]

(Hữu Dương. Sự tác động của trí tuệ nhân tạo đến vấn đề quyền con người. Ngày 28/6/2023, từ <https://www.xaydungdang.org.vn/nhan-quyen-va-cuoc-song/su-tac-dong-cua-tri-tue-nhan-tao-den-van-de-quyen-con-nguoi-19291>)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5:

Câu 1. (0,75 điểm) Văn bản trên bàn luận về vấn đề gì?

Câu 2. (0,75 điểm) Chỉ ra một bằng chứng được tác giả bài viết sử dụng trong đoạn văn (2).

Câu 3. (1,0 điểm) Văn bản trên được viết ra nhằm mục đích gì?

Câu 4. (1,0 điểm) Luận điểm được thể hiện trong đoạn văn (4) có mối quan hệ như thế nào với luận đề của văn bản?

Câu 5. (1,5 điểm) Để hạn chế *nguy cơ vi phạm quyền riêng tư cá nhân* của công nghệ AI, em suy nghĩ như thế nào về cách thức sử dụng và chia sẻ những thông tin cá nhân trên những trang mạng xã hội? Trình bày suy nghĩ của em trong một đoạn văn khoảng 4 - 6 dòng.

II. PHẦN VIẾT (5,0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau:

*Quê hương tôi có con sông xanh biếc
Nước gương trong soi tóc những hàng tre
Tâm hồn tôi là một buổi trưa hè
Toả nắng xuống lòng sông lấp lánh.
Chẳng biết nước có giữ ngày, giữ tháng
Giữ bao nhiêu kỷ niệm giữa dòng trôi?
Hỡi con sông đã tắm cả đời tôi!
Tôi giữ mãi mối tình mới mẻ
Sông của quê hương, sông của tuổi trẻ
Sông của miền Nam nước Việt thân yêu.
[...]*

(*Nhớ con sông quê hương*¹, Tế Hanh², *Thơ Việt Nam 1945-1985*, NXB Giáo dục, 1985, tr. 60)

Viết bài văn nghị luận phân tích tình cảm của tác giả đối với quê hương và những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật được thể hiện qua đoạn thơ.

-----**HẾT**-----

¹ Bài thơ *Nhớ con sông quê hương* được sáng tác vào 06/1956, khi đất nước tạm chia cắt hai miền Nam Bắc, nhà thơ Tế Hanh tập kết ra Bắc. Bài thơ được in trong tập thơ *Lòng miền Nam* (1956).

² Tế Hanh (20/6/1921 - 16/7/2009) tên thật là Trần Tế Hanh, sinh tại thôn Đông Yên, xã Bình Dương, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi. Ông sáng tác thơ từ sớm và đã đứng trong phong trào Thơ mới với tập *Nghẹn ngào* giành giải khuyến khích của Tự lực văn đoàn.